

Code of Criminal Procedure Video 01 I part22

Marathi

2. वारंट खटला दोन वर्षांन पेक्षा जास्त शिक्षेस पात्र गुणहन साथी वापरला जातो। प्रथम श्रेणी न्यायदंड अधिकारी हे खटले चालवतार। या खटलेंची प्रक्रिया समंस खटलें पेक्षा अधिक सखोल असते। आरोप निश्चित करने बंधनकारक असते। 3. समंस खटला दोन वर्षांन परियंचा शिक्षेस पात्र गुणहन साथी वापरला जातो। प्रथम किम्मा द्वितिय श्रेणी न्यायदंड अधिकारी हे खटले चालवतार। वारंट खटल्यां पेक्षा प्रक्रिया सोपी असते आणि आरोप निश्चित करनेची आवश्यकता नस्ते। 4. संक्षिप्त खटला सामान्यतह किरकोल गुणहन साथी वापरला जातो। सार्वजनिक उपद्रव किरकोल हल्ला। मुख्य न्याइदंड अधिकारी, महानगर न्याइदंड अधिकारी किम्मा प्रथम श्रेणी न्याइदंड अधिकारी हे खटले चालवतार। प्रक्रिया जल्द होते, पुरावे संक्षिप्त स्वरूपात नोंदवले जातात, आनी कमाल शिक्षा तीन महिने अस्ते। 6. न्याइक सेवा परिक्षे साथी महत्व विविध खटलें चा प्रक्रिया समजून धेने आवश्यक आहे, जेने करून योग्य प्रक्रिया वापरली जाईल आनी न्याइ मलेल। सत्र खटले हे अधिक सखोल आनी तषिल्वार अस्तात, तर संक्षिप्त खटले जल्द आनी प्रभावी अस्तात। साथ पंतिम तयारी साथी टिक्स महत्वाचा कल्मे लक्षा ठेवा, विविध कल्मां से स्मरण करने साथी संक्षिप्त संकेत वापरा, प्रवाहचार तयार करा, खटलेची संपूर्ण प्रक्रिया समझने साथी मदत होते। मागिल वर्षांन से प्रश्न सोडवा, परिक्षान मधे विविध खटलेंचा प्रक्रिया आणी त्यांचा फरकाम वर आधारित प्रश्न विचारले जातात। निशकर्ष गंभीर गुण्यां साथी सत्र न्यायालीन प्रक्रिया अधिक तषिलवार अस्ते, तर किरकोल गुण्यां साथी संक्षिप्त न्यायालीन प्रक्रिया जल्द आणी सोपी अस्ते। न्यायेक अधिकारी योग्य प्रक्रिया निवढने साथी कायदय चा तर्तुदिंचे न्यान असने आवश्यक आहे। न्यायालीन परिक्षान साथी विविध खटलेंची प्रक्रिया आणी त्यांचा तील फरक समझून धेने महत्वाचे आहे।

सारांशः

क्रिमिनल प्रक्रिया संहितेनुसार खटल्यांचे प्रकार आणि त्यांची प्रक्रियाः

1. वारंट खटलाः

- 2 वर्षापेक्षा जास्त शिक्षेस पात्र गुन्ह्यांसाठी वापरला जातो.
- प्रथम श्रेणी न्यायदंड अधिकारी हे खटले चालवतात.
- समंस खटल्यांपेक्षा अधिक सखोल आणि आरोप निश्चित करणे बंधनकारक आहे.

2. समंस खटलाः

- 2 वर्षांपर्यंतच्या शिक्षेस पात्र गुन्ह्यांसाठी वापरला जातो.
- प्रथम किंवा द्वितीय श्रेणी न्यायदंड अधिकारी हे खटले चालवतात.

- वारंट खटल्यांपेक्षा प्रक्रिया सोपी असते आणि आरोप निश्चित करण्याची गरज नसते.

3. संक्षिप्त खटला:

- सामान्यतः किरकोळ गुन्ह्यांसाठी (सार्वजनिक उपद्रव, किरकोळ हल्ला) वापरला जातो.
- मुख्य न्यायदंड अधिकारी, महानगर न्यायदंड अधिकारी किंवा प्रथम श्रेणी न्यायदंड अधिकारी हे खटले चालवतात.
- प्रक्रिया जलद होते, पुरावे संक्षिप्त स्वरूपात नोंदवले जातात, आणि कमाल शिक्षा 3 महिने असते.

4. न्यायिक सेवा परीक्षांसाठी महत्त्व:

- विविध खटल्यांची प्रक्रिया समजून घेणे आवश्यक आहे, जेणेकरून योग्य प्रक्रिया वापरली जाईल आणि न्याय दिला जाईल.
- सत्र खटले अधिक सखोल आणि तपशीलवार असतात, तर संक्षिप्त खटले जलद आणि प्रभावी असतात.
- न्यायिक परीक्षांसाठी विविध खटल्यांच्या प्रक्रियेतील फरक समजून घेणे महत्त्वाचे आहे.

प्रश्नमंजुषा:

प्रश्न 1:

वारंट खटला कोणत्या प्रकारच्या गुन्ह्यांसाठी वापरला जातो?

- ☒ (अ) 2 वर्षांपेक्षा जास्त शिक्षेस पात्र गुन्ह्यांसाठी
- ☐ (ब) फक्त किरकोळ गुन्ह्यांसाठी
- ☐ (क) आर्थिक गुन्ह्यांसाठी
- ☐ (ड) कोणत्याही गुन्ह्यासाठी वापरला जात नाही

प्रश्न 2:

समंस खटल्यामध्ये कोणत्या प्रक्रियेची गरज नसते?

- ☒ (अ) आरोप निश्चित करणे
- ☐ (ब) न्यायालयीन सुनावणी घेणे
- ☐ (क) साक्षीदार तपासणे
- ☐ (ड) आरोपीला नोटीस देणे

प्रश्न 3:

संक्षिप्त खटल्याची कमाल शिक्षा किती असते?

✓ (अ) 3 महिने

✗ (ब) 2 वर्षे

✗ (क) 5 वर्षे

✗ (ड) 10 वर्षे

प्रश्न 4:

सत्र खटले आणि संक्षिप्त खटले यामधील मुख्य फरक कोणता आहे?

✓ (अ) सत्र खटले सखोल असतात, तर संक्षिप्त खटले जलद आणि सोपे असतात

✗ (ब) सत्र खटले जलद असतात, तर संक्षिप्त खटले अधिक सखोल असतात

✗ (क) दोन्ही खटले एकसारखे असतात

✗ (ड) संक्षिप्त खटले फक्त आर्थिक गुन्ह्यांसाठी वापरले जातात